

VŠĮ BIRŽŲ LIGONINĖS SKAIDRUMO IR PASITIKĖJIMO POLITIKA

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Viešosios įstaigos Biržų ligoninės skaidrumo ir pasitikėjimo politika (toliau - Skaidrumo ir pasitikėjimo politika) nustato pagrindinius korupcijos prevencijos principus ir reikalavimus bei jų laikymosi užtikrinimo gaires, kurių įgyvendinimas sudaro prielaidas bei sąlygas užtikrinti skaidrią viešosios įstaigos Biržų ligoninės (toliau - Ligoninė) veiklą ir užkirsti kelią korupcijai.

2. Ligoninė yra skaidriai, sąžiningai ir atsakingai veikianti įstaiga, puoselėjanti nepriekaištingą dalykinę reputaciją ir pacientų, pacientų atstovų, Ligoninės darbuotojų bei visuomenės pasitikėjimą ja. Ligoninė aiškiai pasisako prieš kyšininkavimą ir korupciją. Ligoninė netoleruoja jokių korupcijos pasireiškimo formų ir korupcinio pobūdžio veikų.

3. Skaidrumo ir pasitikėjimo politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymais.

4. Skaidrumo ir pasitikėjimo politika taikoma visiems Ligoninės darbuotojams bei skirta ugdyti minėtų asmenų atsakomybę, apsaugoti juos nuo konfliktinių situacijų, netoleruotino elgesio, neskaidrios veiklos ir korupcijos apraiškų.

5. Šioje Skaidrumo ir pasitikėjimo politikoje vartojamos sąvokos:

5.1. **Darbuotojas** - Ligoninės darbuotojas, dirbantis medicinos, administracijos ar kitose Ligoninėje esančiose pareigose.

5.2. **Interesų konfliktas** - situacija, kai Ligoninės darbuotojas, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, priima sprendimus, dalyvauja juos priimant ar atlieka kitus veiksmus, ar įvykdo pavedimą, kuris susijęs su jo privačiais interesais.

5.3. **Kyšis** - paperkamoji dovana, siekiant finansinės ar kitokios naudos, skatinant atlikti neteisėtą, neetišką ar pasitikėjimą Ligonine ir / ar darbuotoju griauančią veiksmą.

5.4. **Korupcija** - piktnaudžiavimas Ligoninės suteiktais įgaliojimais, siekiant turtinės ar kitokios naudos sau arba kitam asmeniui. Korupcijos formomis yra laikomas kyšininkavimas, sukčiavimas, nepotizmas, interesų konfliktas, protekcionizmas, prekyba poveikiu bei kitos teisės aktuose nurodytos korupcijos formos.

5.5. **Nepotizmas** - pasinaudojimas tarnybine padėtimi giminėms ar draugams proteguoti.

5.6. **Protekcionizmas** - veikla, kuria siekiama apsaugoti, remti ar proteguoti vienus verslo subjektus kitų subjektų atžvilgiu.

5.7. **Sukčiavimas** - svetimo turto arba turtinės teisės įgijimas apgaule, turtinės prievolės išvengimas arba jos panaikinimas.

5.8. **Kyšininkavimas** - paties darbuotojo ar per tarpininką pažadėjimas ar susitarimas priimti neteisėtą ar nepagrįstą atlygį (materialų ar nematerialų, turintį ekonominę vertę rinkoje ar jos neturintį), t. y. kyši už pageidaujamą veiką ir (ar) priimtą sprendimą, taip pat reikalavimas ar provokavimas duoti kyši bei kyšio priėmimas.

5.9. **Papirkimas** - bet kurio asmens, paties ar per tarpininką, pasiūlymas, pažadėjimas, susitarimas duoti neteisėtą ar nepagrįstą atlygį (materialų ar nematerialų, turintį ekonominę vertę rinkoje ar jos neturintį) ar tokio atlygio davimas darbuotojui ar trečiajam asmeniui.

5.10. **Prekyba poveikiu** - neteisėti darbuotojo veiksmai pasinaudojant pareigomis, suteiktais įgaliojimais, giminystės ryšiais ir (ar) pažintimis darbo aplinkoje ar kita tikėtina įtaka siekiant

paveikti kitus darbuotojus, kitas įmones, įstaigas ar organizacijas, kad pastarieji teisėtai ar neteisėtai veiktų (arba atvirkščiai - neveiktų), atlikdami savo funkcijas.

5.11. **Piktnaudžiavimas** - darbuotojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat darbuotojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai. Kitos Skaidrumo ir pasitikėjimo politikoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme bei kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS ANTI KORUPCIJOS ĮSIPAREIGOJIMAI

6. Ligoninės administracija, skyrių vadovai/vedėjai atsako už tai, kad būtų užtikrintas atitinkamų veiksmų bei vidaus kontrolės priemonių įgyvendinimas, siekiant užkirsti kelią ir atskleisti kyšininkavimo ir korupcijos atvejus.

7. Kiekvienas Ligoninės darbuotojas privalo laikytis nuostatų ir įsipareigoja:

7.1. Prekybos poveikiu ir kyšininkavimo srityje netoleruoti jokių kyšininkavimo apraiškų ir prekybos poveikiu, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nesiūlyti, neduoti ir neleisti duoti kyšių, jų neprašyti ir nepriimti, taip pat ir per trečiuosius asmenis. Nustačius prekybos poveikiu ir / ar kyšininkavimo požymius, gavus prašymą duoti arba pasiūlymą priimti kyšį ir pastebėjus, kad kiti Ligoninės darbuotojai elgiasi neetiškai ar jų elgesys kelia įtarimų dėl galimai vykdomų neteisėtų veikų, privaloma informuoti Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingą asmenį ligoninėje el. paštu: birzuligonine@birzuligonine.lt, tel. +370 450 32 271 arba užpildyti patvirtintą Informacijos apie pažeidimus VšĮ Biržų ligoninėje teikimo tvarkos aprašo 1 priedą, kuris paskelbtas Ligoninės interneto svetainės skyriuje „Korupcijos prevencija“.

7.2. Teisės aktų nuostatų ir elgesio normų laikymosi srityje:

7.2.1. laikytis norminių teisės aktų, įskaitant šios Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos nuostatų reikalavimų;

7.2.2. situacijose, kuriose ši Skaidrumo ir pasitikėjimo politika, įstatymai ar kiti teisės aktai nenustato atitinkamų elgesio reikalavimų, elgtis taip, kad Ligoninės darbuotojų elgesys atitiktų visuomenėje priimtinius aukščiausius patikimumo, sąžiningumo ir skaidrumo standartus.

7.3. Interesų konfliktų srityje:

7.3.1. vengti bet kokio interesų konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos nešališkam ir objektyviam pareigų ar funkcijų vykdymui;

7.3.2. Ligoninės darbo priemonės, finansinius, materialinius ir informacinius išteklius naudoti tik tiesioginėms Ligoninės funkcijoms vykdyti.

7.4. Nepotizmo srityje: neproteguoti giminaičių bei draugų įdarbinimo.

7.5. Dovanų ir svetingumo srityje:

7.5.1. neteikti ir nepriimti iš fizinių ar juridinių asmenų jokių dovanų (daiktų, nuolaidų, maisto produktų, skolinimų, transporto, apgyvendinimo, maitinimo išlaidų ir pan.), kurios teikiamos ne pagal tarptautinį protokolą. Pinigai negali būti dovanojami arba priimami kaip dovana, nepaisant sumos dydžio ir tai turi būti traktuojama kaip kyšio dalykas;

7.5.2. priimti / teikti tik oficialias reprezentacijai skirtas dovanas (pvz., suvenyrai) pagal tarptautinį protokolą bei rodyti / priimti siūlomą svetingumą (pvz., dalyvauti parodose, konferencijose ir pan.), jei tokios dovanos / demonstruojamas svetingumas turi aiškiai išreikštą tarnybinių santykių palaikymo tikslą ir yra skirtos tik bendradarbiavimui su valstybinėmis ir / ar tarptautinėmis organizacijomis stiprinti. Ligoninėje pagal tarptautinį protokolą teikiamos dovanos vienam asmeniui negali viršyti 150 (vieno šimto penkiasdešimties) Eur.

7.6. Piktnaudžiavimo pareigomis srityje:

7.6.1. netoleruoti piktnaudžiavimo einamomis pareigomis, Ligoninės vidaus teisės aktais suteiktų įgaliojimų viršijimo;

7.6.2. saugoti Ligoninės turtą, naudojamą darbui atlikti, prireikus - imtis būtinų veiksmų,

siekiant užkirsti kelią neteisėtam turto panaudojimui, sugadinimui ar kitiems neteisėtiems veiksams;

7.6.3. siekti kiek įmanoma labiau sumažinti darbuotojų piktnaudžiavimo ir potencialios korupcijos grėsmės rizikas.

7.7. Viešųjų pirkimų srityje:

7.7.1. užtikrinti, kad visi Ligoninės vardu vykdomi pirkimai būtų atliekami skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai ir teisėtai panaudoj ant Ligoninei skirtas lėšas;

7.7.2. nustatyti vidaus kontrolės mechanizmus, užtikrinančius anksčiau nurodytų principų įgyvendinimą įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus;

7.7.3. imtis neatidėliotinų veiksmų, jei pasitelkus vidaus kontrolės mechanizmus ir kitas priemones nustatomi Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos nuostatų ir / ar kitų teisės aktų pažeidimai.

III SKYRIUS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS, PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

8. Ligoninės administracija, skyrių vadovai/ vedėjai savo elgesiu formuoja Skaidrumo ir pasitikėjimo politikoje numatytą elgesio standartą, užtikrina, kad jiems priskirtose veiklos srityse veikla būtų vykdoma tinkamai įgyvendinant šios Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos nuostatas.

9. Ligoninės administracijos, skyriaus vadovų/ vedėjų pareiga - kasdieninis Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos įtvirtinimas, komunikacija su Ligoninės darbuotojais ir tinkamo elgesio formavimas.

10. Ligoninės administracija turi užtikrinti, kad būsimų Ligoninės darbuotojų atranka būtų vykdoma skaidriai ir atsakingai.

11. Skyrių vadovai / vedėjai bei personalo specialistas užtikrina, kad darbuotojai būtų supažindinti su pareigybių aprašymais, kuriuose aiškiai yra nurodytos kiekvieno darbuotojo teisės ir pareigos, funkcijos ir atsakomybės.

12. Siekiant užtikrinti Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos nuostatų įgyvendinimą, pažeidimų prevenciją, skaidrumą ir pasitikėjimą, Ligoninėje veikia vidinis saugus pranešėjų kanalas, elektroninis paštas birzuligonine@birzuligonine.lt ir Ligoninės interneto svetainės „Korupcijos prevencijos“ skyriuje paskelbta informacija bei pranešimo forma, kurie skirti informuoti apie galimus ar nustatytus Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos pažeidimus bei gauti tyrimui reikalingą informaciją. Ligoninė garantuoja apie pažeidimus informuojančių asmenų konfidencialumą ir teikia garantijas, kad pranešantys asmenys bus apsaugoti nuo bet kokių neigiamų pasekmių.

13. Bet kuris Ligoninės darbuotojas, kuris turi įtarimų apie šios Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos pažeidimus, privalo neatidėliodamas tinkamai reaguoti ir apie tai informuoti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingą asmenį ligoninėje telefonu Nr. +370 450 32 271 arba elektroniniu paštu birzuligonine@birzuligonine.lt.

IV SKYRIUS ĮSIVERTINIMAS

14. Kartą per metus atliekamas Ligoninės antikorupcinės veiklos efektyvumo vertinimas pagal Bendruosius korupcijai atsparios aplinkos kūrimo ir įgyvendinimo vertinimo kriterijus (1 priedas).

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Ligoninės darbuotojai privalo saugoti ir tik įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais tikslais ir tvarka naudoti Ligoninėje esančią konfidencialią, komercines paslaptis sudarančią ar

asmens duomenų apsaugos reikalaujančią informaciją, kuri jam tapo žinoma atliekant savo funkcijas, vykdant pareigas, būnant paskirtu komisijos ir (ar) darbo grupės nariu ar kitais teisėtais pagrindais, taip pat neatskleisti ir (ar) kitais būdais neperduoti šios informacijos tretiesiems (neįgaliojiems jos žinoti) asmenims, neatlikti kitų neteisėtų veiksmų, susijusių su konfidencialios ir komercinę paslaptį sudarančios informacijos skleidimu, dėl ko gali kilti neigiamos pasekmės Ligoninei ir/ar viešiesiems interesams.

16. Ligoninės darbuotojai įpareigoti laikytis Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos nuostatų. Šios Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos nuostatų pažeidimas laikomas tarnybinių (darbo) pareigų vykdymo pažeidimu ir už juos taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta atsakomybė. Tais atvejais, kai Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, apie tai pranešama kompetentingoms institucijoms.

17. Pagrindinis šios Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos laikymosi ir vykdymo tikslas yra didinti Ligoninės pasitikėjimą visuomenėje, kelti Ligoninės prestižą bei reputaciją.

**BENDRIEJI KORUPCIJAI ATSPARIOS APLINKOS KŪRIMO IR ĮGYVENDINIMO
VERTINIMO KRITERIJAI VŠĮ BIRŽŲ LIGONINĖJE
VERTINIMO KRITERIJŲ RODIKLIAI**

Eil. Nr.	Kriterijai	Taip (1 balas)	Ne (0 balų)
1	Ar Ligoninėje patvirtinta skaidrumo bei atsparumo korupcijai politika?		
2	Ar Ligoninėje patvirtinta ir (ar) įgyvendinama korupcijos prevencijos programa ir (ar) jos priemonių planas?		
3	Ar Ligoninėje paskirtas atsakingas asmuo už korupcijos pažeidimų tyrimą, interesų konfliktų prevenciją?		
4	Ar organizuojamos apklausos, vertinančios Ligoninės darbuotojų tolerancijos korupcijai lygį pagal nustatytą planą?		
5	Ar Ligoninėje nustatyta dovanų ar paslaugų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų teikimo ir gavimo tvarka?		
6	Ar Ligoninėje patvirtintas Elgesio kodeksas?		
7	Ar nustatyta tvarka organizuojamas Ligoninės veiklos sričių įvertinimas - korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas?		
8	Ar organizuojamas ligoninės darbuotojų mokymai korupcijos prevencijos temomis?		
9	Ar organizuojama viešųjų ir privačių interesų derinimo stebėseną ir kontrolę?		
10	Ar organizuojama turto ir pajamų deklaravimo stebėseną?		
11	Ar užtikrinama, kad pagal kompetenciją būtų išnagrinėti skundai, pareiškimai dėl galimos korupcijos?		
12	Ar įdiegta informacinė linija, skirta perduoti pranešimams apie galimus korupcijos atvejus ar kitus pažeidimus Ligoninėje?		
13	Ar organizuojamas pranešėjų apsaugos užtikrinimas?		
14	Ar organizuojamas darbuotojų antikorpucinis informavimas?		
15	Ar organizuojamas darbuotojų, atsakingų už korupcijos prevenciją, mokymas korupcijos prevencijos klausimais?		
16	Ar Ligoninės interneto svetainėje yra sukurta skiltis „Korupcijos prevencija“?		
17	Ar Ligoninėje organizuojamas keitimasis patirtimi atsparumo korupcijai užtikrinimo srityje?		
18	Ar per pastaruosius 3 metus Ligoninėje buvo atliktas vidaus auditas - korupcijos rizikos valdymo vertinimas?		